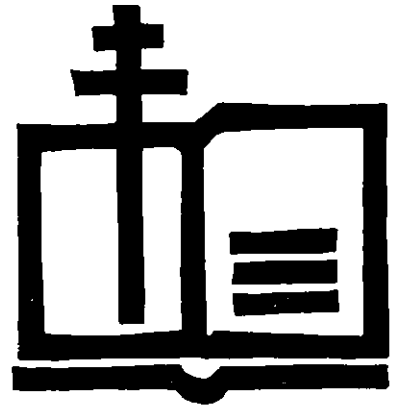

Slovo

Ročník II. • Číslo 5

15. MARCA 1970

V duchu veľkonočného pokoja a lásky!

Uvedomujem si, že jednou z mojich základných povinností je nadviazať a udržiavať osobný, bezprostredný, živý kontakt s vami, s ľuďmi Božím. Len tak môžem splniť svoje poslanie. Je pravda, že som na vás vo svojich modlitbách a prácach ani dosiaľ nezabúdal, aj to, že sme vzájomne duchovno-cirkevne spojení prostredníctvom vašich kňazov. Bol by som však rád, keby nás spájalo duchovné puto, keby sa medzi nami vytvoril vzťah vzájomného chápania, spolupráce. Ubezpečujem vás, že zo svojej strany vykonám všetko, aby sa toto predsavzatie stalo skutkom.

Vy, milí a vážení príslušníci staršej generácie gréckokatolíkov, tvoríte základné jadro Božieho ľudu našej Cirkvi. Vo svojich dušiach i vo svojich srdciach ste preniesli vieru i obrad našich otcov z jedného brehu na druhý. Tvoríte teda most medzi otcami i synmi. Vo vás je naša tradícia. A ešte jedno treba vidieť a priznať: podávate mnoho dôkazov o svojej ľudskej, duchovnej i náboženskej zrelosti. Viete myslieť – a dokážete za Cirkev prebrať aj zodpovednosť.

Cítim, že chcete mi adresovať mnoho otázok. Viem aj to, že ja sám mám veľa čo povedať. Dnes však môžeme hovoriť iba o niekoľkých základných problémoch. Už som spomenul, že vaše zaujatie za gréckokatolicizmus povzbudzovalo celú Cirkev. „Radujte sa, že vaše mená sú zapísané v nebesiach!“ (Lk 10, 20). Vaše podvedomie vás nutilo, aby ste sa snažili obnoviť spravodlivosť. Viem, že vaše úmysly boli a zostávajú úprimné. Viem však aj to, a viete to aj vy, že je k nám mnoho pripomienok. Vidíme, že nie všetko sa darí. Pozorujeme, že komplikácie sa množia, že konfliktové stavy sú na dennom poriadku.

V mene ideálov, ktoré chceme dosiahnuť, musíme Cirkvi i svetu dať dôkazy o svojej duchovnej zrelosti. Nesmieme sa riadiť iba falošnou spravodlivosťou („zub za zub“). Nesmieme presadzovať iba svoje predstavy, iba svoju mienku, uskutočňovať iba svoje zámery.

Nemienim sa pridať k tým, ktorí iba pripomienky majú. Pretože, a vy to najlepšie viete, tým sa iba znervózňuje, človek sa vŕhá do neistoty, privádza do nežiadúcich psychologických stavov.

Čo máte robiť? Ako sa javia naše povinnosti?

Všimnime si, že konflikty a nedorozumenia vznikajú preto, lebo v našich myšlienkach, slovách a skutkoch nie je na prvom mieste Kristus, Jeho Cirkev, starosť o spásu našich duší. Všetko iné je prvé. Stručne povedané, na prvom mieste našich snažení sú naše egoistické chůtky: iba my chceme mať pravdu, my chceme byť na prvom mieste, my chceme byť víťazmi, my chceme z druhých vytvárať porazených. A tak postupuje každý. A tak vznikajú tábory, ktoré často stoja proti sebe. Nejednota hrozí tak nášmu duchu ako aj nášmu telu, Cirkvi ako aj spoločnosti.

Jednota je nám potrebná, a to v mnohých smeroch. Budem ešte o nej hovoriť. Teraz sa vráťme k otázkam duchovným, náboženským.

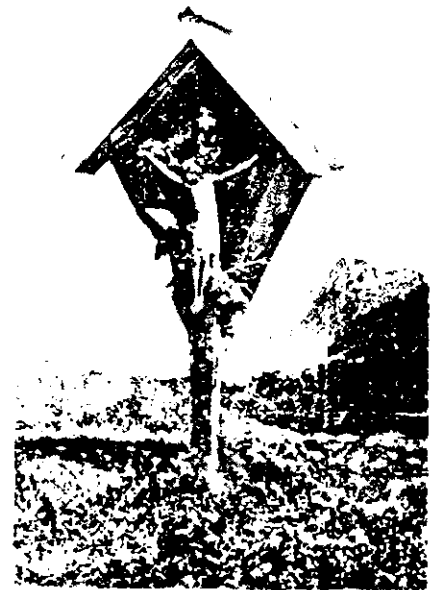
Kristus prišiel na svet, aby spasil naše duše. Založil Cirkev, aby viedla ľudí ku spásu. Dal nám svoje učenie – Evanjelium, blahú zvesť. V hlavnom prikázani zhmúľ všetko: spása človeka je podmienená tým, že budeme milovať Boha i bližného (por. Mk 12, 28-34). Nadarmo by sme stavali nové chrámy, nič nám to bez lásky Božej nebude osožiť.

Treba teda spolublíznym i svetu dať svedectvo o tom, že Boh je centrom všetkých našich snažení.

Kristus prostredníctvom svojej Cirkvi ponúka nám sviatosti ako prostriedky milosti. Máme k dispozícii sviatosť pokánia. Máme Eucharistiu. Máme liturgiu. Zomknúť sa teda okolo oltára a okolo kňaza! Hneď v inom svetle sa nám ukáže vlastná hodnota i hodnota spolublízných!

Nie náhodou chceme venovať väčšiu pozornosť otázkam jednoty. Cirkev totiž vytvára jednotu, jedno telo, Mystické Telo Kristovo. Celé učenie Krista – i jeho veľkňazská modlitba má v centre jednotu. K jednote nás vyzýva aj súčasná Cirkev. Konečne, všimnime si, celý súčasný svet smeruje k jednote. Iba my

(Pokračovanie na str. 3)

Priblížila sa velebná a svätá chvíľa najbolestnejšieho dňa nielen celého roku ale celých dejín ľudstva. Uplynulo už viac ako 1900 rokov odvtedy, čo Božský Spasiteľ dokončil najsvätejšie dielo božskej lásky na hore Kalvárii.

Slnko môže svietiť a predsa sa nám tak zdá, akoby sa slnko zatemnilo a zem sa zatrasila. Smutné sú bohoslužby, truchlivé sú spevy Cirkvi a mlčia zvony. Preto, že máme veľkého mŕtveho: zomrel náš drahý Vykupiteľ. Neodchádza od nás po pohodlnom živote, nedokončil svoj život na mäkkej posteli, medzi svojimi milými, ale zomrel na kríži pri škodoradosnom posmechu nepriateľov, opustený.

Krvavý kríž, krvavá obeť nás napomína, ako nás On, náš drahý Spasiteľ vrele miloval. Na Golgote vyšla láska Božia. Umiera tu za spásu sveta. Dobrovoľne obetuje svoj život, aby sme my žili. Do poslednej kvapky vypije horký kalich, aby sme my nemuseli ho piť.

Keď niekde v dome leží chorý, vtedy všetci ticho chodia, upravujú mu vankúš. pozorujú ho ako dýcha. aké má oči...

(Pokračovanie na str. 3)

LITURGICKÝ KALENDÁR

15. marca. Piata nedeľa pôstna (Zid. 9, 11-14; Mr. 10, 33-45, Hl. 1)
Sv. Pavol nás upozorňuje na rozdiel obety svetskej a obety Krista na križi. Kristova bezúhonná obeť nám očistí svedomie od mŕtvych skutkov, aby sme mohli slúžiť živému Bohu.
V evanjeliu Kristus predpovedá svoje blízke utrpenie. Napomína svojich učeníkov, aby navzájom nesúperili, ale ak sa chce medzi nimi stať niekto prvým, nech je sluhom všetkých.
22. marca. Kvetná nedeľa (Filip. 4, 4-9; Jn. 12, 1-18)
Začína sa Veľký týždeň. Nech sa naše srdcia naplnia radosťou a keď budeme ku všetkým láskavi, vtedy pokoj Boží bude v nás prebývať. Ježiš oceňuje gesto Márie, Lazarovej sestry, ktorá akoby vyčítala, že Pán onedlho odide a pomôže ho vzácnou masťou.
25. marca. Zvestovanie Panny Márie (Zid. 2, 11-18; Lk. 1, 24-38)
To, že Kristus prišiel na svet môžeme vďaka okrem Božej lásky Panne Márii, ktorá sa bezvýhradne oddala do vôle Božej, keď zvestujúcemu anjelovi Gabrielovi povedala: „Ajhľa dievka Pána, staň sa mi podľa slova tvojho!“
26. marca. Veľký štvrtok
27. marca. Veľký piatok
28. marca. Veľká sobota
29. marca. Veľkonočná nedeľa-Pascha (Sk. 1, 1-8; Jn. 1, 1-17)
Pán po zmŕtvychvstání sľubuje svojim učeníkom, že keď vstúpi na nebesá príde Duch Svätý, ktorý ich pokrstí a dodá im odvahy a silu na účinkovanie a hlásanie evanjelia.
Sv. Ján Evanjelista veľkolepe uvádza večné bytie Ježiša Krista, jeho božskú prirodzenosť a jeho vtelenie. Všetko, čo na svete jestvuje povstalo skrze Slovo Božie. Ono bolo Živom a Svetlom.
30. marca. Veľkonočný pondelok (Sk. 1, 12-17, 21-26; Jn. 1, 18-28)
Apoštolovia zvolia do svojich ra-

(Pokračovanie na str. 4)

Christos voskrese!

V tomto dôstojnom liturgickom pozdrave nie je iba výrazný prejav starobylosti, tradície a zvyku. Jeho myšlienkový význam dotvára odpoveď nie menej známa, starobylá a liturgická: Voistínu voskrese! Opravdu vstal z mŕtvych! V tejto odpovedi je vyjadrenie súhlasu. Je v nej potvrdenie viery. Je v nej spojený obdiv s vernosťou, radosť zlučená s láskou. Je to vyzvanie, ktoré sme prijali a neodmietli.

Pozdrav bez odpovede stáva sa výrazom nesúladu, nepochopenia, rozdelenia, nedôvery. Ak by sme na radostné veľkonočné Christos voskrese neodpovedali, alebo odpovedali bez uvedomenia, len tak ako nám diktuje pamäť a vedomie, že máme rieci Voistínu voskrese, zbavili by sme myšlienku jej podstaty. Pozdrav Christos voskrese by zostal obyčajnou nerozvitou oznamovacíou vetou, duchovne neprežitým a neprežívaným omielaním rnučerej pozdravovej formulky. Náš veľkonočný pozdrav i odpoveď naň žiadajú podstatne viac. Žiadajú ducha, vrátnu duchovnú i liturgickú uvedomelosť. Žiadajú svedectvo živé a žijúce. Že Kristus vstal z mŕtvych „smertiu smerť poprav i suším vo hrobi život daroval...“

Radosná oslava Jeho vzkriesenia nech je pre nás záväznou príležitosťou k tomu aby sme vzkriesili predovšetkým v sebe lásku, vieru a nádej k prendám ktoré božský Víťaz nad smrťou nám odkázal preto, aby sme aj my vedeli v pevnom vnútornom spojení s Ním víťaziť a zvíťaziť nad svojim vlastným životom i smrťou!

SVETLÁ VLASTI

Dívame sa na svet a život pohľadom našich svätcov

III. BLAHOSLAVENÁ ANEŽKA

Jej sviatok slávi sa každoročne 2. marca. Nie táto časová vhodnosť, ale predovšetkým vždy príťažlivý, lákavý a ušľachtilý zjav, nás vedú k tomu, aby sme si priblížili životný profil veľkej dcéry bratského národa. 2. marca r. 1972 bude tomu 680 rokov, čo vo veku 77 rokov zomrela oplakávaná celým svojím národom

Ako najmladšie dieťa Přemysla Otakara I. a Konštancia Uhorskej sa v ľudskom doksanskom zatiší pripravuje na svoje životné poslanie dcéry kráľovskej. Týmto epitetom ju výrazne poznamenal vo svojom románe spisovateľ F. Křelina. Zásnubné zámery, najprv s poľským vojvodcom Boleslavom, potom so synom nemeckého cisára Fridricha II. a iných, sa neuskutočnili. Anežka dala prednosť rýdzo duchovným záujmom, v ktorých prevládala túžba vzdialiť sa svetu a posvätiť svoj život v tej dobe tak silnému a živému ideálu sv. Františka z Assisi, o ktorom sám veľký spisovateľ M. Gorkij vo svojich spomienkach napísal, že bol „practom veselých svätcov“. Tak nastúpila Anežka Přemyslovna cestu pokornej, láskavej a hlavne vernej nasledovníčky sv. Františka a sv. Kláry. Zakladá povestný špitál sv. Františka pre chudobných a nemocných. Na sviatok sv. Martina r. 1234 sama vstupuje do kláštora klarisie. Na príkaz pápeža Gregora IX. a so súhlasom svojich spolusestier stáva sa ich prvou opátkou. Pozdejšie sa zrieka honosného titulu, nechtiac byť v spoločenstve sestier ničím iným než staršou sestrou.

V ťažkých dňoch vlády Otu Braniborského, keď vedľa jeho žoldnierov vládol v Čechách hlad a neskôr aj mor, s neumdlievajúcim zápalom stará sa na Františku, na Starom meste pražskom, o tých najubohejších a najopustenejších. Bola opravdu anjelom strážnym svojmu ľudu a dobrou rádkyňou svojmu bratovi Václavovi I. a neskôr aj synovcovi Přemyslovi Otakarovi II. Skutkami prejavovala svoju nesmiernu lásku. Činní vyznávala svoje kresťanstvo. Touto charakteristikou možno najplnšie vyjadriť jej požehnané pôsobenie na Františku, kde vytvorila pevnosť nových ideálov, pevnosť lásky, súcitu a účinnej pomoci.

Náš stručný pohľad do jej života a diela stačí na to, aby sme pochopili ako majstrovsky dokázala Bl. Anežka uplatniť čistou kresťanskú lásku vo všednom živote biedy, hladu, nemoci a iných ľudských utrpení svojej doby. Neuzatvárala sa v úzkom priestore kláštornej cely, ale celou silou úprimnosti vyrazila z kláštorného prostredia, aby vstúpila do nízkych chaluniiek na brehu Vltavy, do tých najbiednejších príbytkov, medzi tých, o ktorých sa nestaral nikto, ktorým nikto nepomáhal, ktorých nikto netešil. Dnešné zmeny na pražskom Františku nám však stavajú pred zrak úlohu iný pohľad a privádzajú iné myšlienky. Dnes tam nenájdeme chudobných príbytkov hladujúcich ľudí, ľudí bez práce. Pri vnímaní tejto radostnej skutočnosti cítime veľkú historickú zmenu, ktorá nás naplňuje hrdosťou, ale i túžbou, aby naša reminiscencia na skvelú osobnosť kráľovskej dcéry, odhodlanej priekopníčky assiského odkazu a obetavej robotníčky vo vinici Pánovej, povzbudila každého k nezištnej borbe za upevnenie blíženeckej lásky medzi ľuďmi.

Bl. Anežka Česká je často nazývaná sväticou prítomnosti. V nezmenšenom rozsahu zostane ňou i v budúcnosti, pretože vo svojom živote a diele, od ktorého nás delia stáročia, statočne bojovala za nesebeckú lásku medzi ľuďmi. Rozvíjať požehnané plody tohto šľachetného úsilia v našej prítomnosti je úlohou, ktorú prenášame z minulosti cez prítomnosť do budúcnosti. Je to dedičstvo, ktoré čistému ľudskému srdcu nikdy nemôže a nesmie ani zostarnúť, ani zovšednieť!

Dr. EMIL KORBA

V duchu veľkonočného pokoja a lásky!

(Dokončenie z titulnej strany)

máme ísť opačným smerom? Nie, pôjdeme po stopách Kristových, vypočujeme volanie Cirkvi, nedáme svetu pohoršenie!

Chceme byť jednotní v rámci našej Cirkvi, v rámci našich farností.

Ak sa hlbšie zamyslíme na diferenciách na našich dedinách, farnostiach, konštatujeme, že vznikli z toho, že každý chce presadzovať svoju mienku, vkus, predstavu, návrh. Že jednotlivci nechce ustúpiť zo svojho. Pýcha zastiera zdravý úsudok, nechce vidieť záujmy celku. A potom sa nič nedosiahne — jedine rozdiely sa prehĺbia, hriech nejednoty sa zväčšuje. — Pokora, obetovanie „svojho“ pre farnosť i pre Cirkev priniesie požehnanie.

V minulých rokoch si ľudia svoj vzťah k našej Cirkvi upravili podľa vlastného uváženia. Vytvorili sa skupiny. Každý si na ospravedlnenie svojho počínania vymyslel dôvody

Jednota vzniká z veľkodušného odpúšťania!

Historické okolnosti spôsobili, že v našej diecéze je viacej národnosti. Nedôsledné pochopenie Kristovej nauky a učenia Cirkvi umožnilo, že si jednotlivé národnosti nárokujú buď na celú Cirkev, buď na vedúce postavenie. A tak — vo veľkom — sa naštrbuje naša jednota. Vzájomné podozrievania narušujú aj bratskú lásku. Dozrel čas, aby sme si oj v tejto otázke zodpovedali, komu patríme. Náboženstvo a národnosť sa nemôže zmiešavať, preplietavať, zneužívať v prospech alebo neprospech. Každý človek má nárok na to, aby sa mu o Bohu hovorilo jeho jazykom.

Vo výzve, aby sme strážili jednotu, ešte nemôžem prestať. Predošlé etapy nám zanechali zlé dedičstvo aj v inej oblasti. Neprítomnosť gréckokatolíckych kňazov spôsobila, že mládež nepozná obrad svojich otcov. Tiež to, že otcovia v mnohých smeroch nepoznávajú svojich synov. Medzi nimi sa vytvorila nežiaduca clona. Otcovia chcú dokumentovať svoju vernosť starootcovskému obradu tým, že sa chcú pridržiavať aj zvyklostí, aj nepodstatných vecí. Obviňujú každého zo zrady. Synovia zase si žiadajú, aby aj gréckokatolíci boli „na úrovni“. A to po každej stránke: tak v liturgii, ako aj v pastoračných oblastiach.

Nie je to prvý prípad napätia medzi synmi a otcami. Lenže sa odohráva v jedinečných okolnostiach. Otcovia by si mali uvedomiť, že od väčšieho pochopenia pre spravodlivé nároky mladých závisí, či sa starootcovská tradícia udrží. A mladi by mali mať pochopenie pre otcov, pre ich postoje, mali by mať úctu k ich investíciám.

Aj medzi generáciami teda potrebujeme jednotu.

Nie raz a nie v jednom prípade príčinou vytvárania sa skupín, mienok, frontov je aj niektorá dobre myslená zmena v obradoch. Argumentácia sa zveličí — a máme nežiadúci stav.

Gréckokatolíci musia vystupovať jednotne, sporiadane aj navonok.

S bratmi rímskokatolíckimi tvoríme jednu všeobecnú Cirkev, máme jedno učenie, sviatosti. Či je teda ospravedliteľné presadzovať iba „vlastné“ záujmy? Nejednota pri tomto vzťahu pohoršuje a zásadne znižuje účinok Evanjelia. Vzťah k bratom pravoslávny má niekoľko stránok. Najprv si musíme priznať, že aj tu je množstvo názorov, mienok, návrhov — aj konkrétnych krokov, ktoré sa nevyznačujú jednotou. Mnohí si nárokujú mať rozhodujúcu mienku. Z jednej stránky je tento postoj pochopiteľný: v nedávnej minulosti každý mal svoj osobný vzťah k pravoslávii, osobné skúsenosti. V tomto zotráva aj teraz, kedy je potrebné, aby jedna gréckokatolícka Cirkev mala iba jeden zásadný vzťah. Od jednotlivcov sa teda vyžaduje, aby svoje subjektívne názory podriadili záujmom celku. Nebudú „poškodení“: pri vypracovávaní stanoviska sa riadime dokumentami II. vatikánskeho koncilu s prihliadaním na naše podmienky. Je len prirodzené, že ani pravda, ani spravodlivosť — ale ani láska nesmú utpieť.

Milí veriaci!

Skúmavo sa na nás díva svet i neprajníci; nie s malou ustarostenosťou nás pozoruje Cirkev. Čaká sa od nás, aby sme vydali svedectvo o Kristovi. Dlhšie obdobie naša organizačná štruktúra bola porušená. Dnes sa duchovná niť obnovila. Zato nikdy nedokážeme byť Pánu Bohu dostatočne poďační. Tým väčšia je naša povinnosť vykonať všetko, aby Božie dielo, Kristova Cirkev mohla nehatene plniť svoje poslanie. Od každého sa vyžaduje, aby sa vystríhal všetkého, čo v akomkoľvek zmysle rozdeľuje. Aby pridal svoju silu i možnosť — do spoločnej pokladnice. To znamená, aby zjednocoval: tak v modlitbách k Bohu, tak vo vzťahu k ostatným gréckokatolíckym, tak vo vzťahu k svetu; tak v slovách ako aj v skutkoch. Záujmy Krista, Jeho Cirkvi i spása svojej duše i duši bližných sú východiskom. Rozširujeme optimizmus, dôveru!

Toto všetko som chcel zdôrazniť v radostnom ovzduší veľkonočných sviatkov — sviatkov Kristovho vzkriesenia. Sú pre nás zvláštnym dôvodom k duchovnej oslave, obrode, vzájomnému posilneniu.

Prosme Vzkrieseného, aby vzkriesil v nás pevné odhodlanie:

— nasledovať Ho s väčšou vierou,

— milovať Ho s väčšou láskou,

a dúfať v Jeho božskú silu s väčšou nádejou!

V duchu veľkonočného pokoja a lásky Vás všetkých, drahí bratia a sestry, pozdravujem a zo srdca želim, aby veľkonočný pokoj a láska zmŕtvychvstalého Spasiteľa naplnila naše duše, aby sme z nej nielen často čerpali, ale aj štedro dávali: vždy, všade a všetkým!

Váš ordinár o. JAN HIRKA

(Dokončenie z titulnej strany.)

Aj my sme spravili posteľ pre choreho: posteľ križa. Dali sme mu vankúš, lenže z trňového venca. Miesto lieku ocot a žľč, miesto tichej modlitby hrozné preklínanie.

„Ach, drahý náš Spasiteľ, práve takto sme sa Ti odvracali, že sme Ťa ukrižovali?“

Keď zdvihli jeho križ na Kalvárii, On, Syn Boží, Vládca neba i zeme visel medzi nebom a zemou. Sklonil svoju hlavu na trňový vankúš a smutne hľadel očami zaliatymi krvou na nebo a tichým šeptom prosil o milosrdenstvo: „Otcé, odpusť im...“ „Nestará sa o seba. Hľa, ako nesmierne nás miloval!“

Spomedzi duševných utrpení Christových možno práve to bolo najťažšie, že na jeho krvavej ceste sprevádzala ho aj jeho matka. Tam stála pod križom a hľadela na hrôzu mučenia.

Bolelo ho, že ho apoštoli opustili. Bolelo ho, že možno aj ten chromý a nemý kričí na neho, ktorého On uzdravil. No najviac ho bolelo, že ho vidí jeho matka.

Keď mu strhli šaty a jeho holé telo vystavili pohľadom, ktoré boli plné nenávisť, bolelo ho to. Ale, keď jeho matku, ktorá ho v Betleheme do plienok zavila, ktorá tridsať rokov priadla, šlika pre neho a teraz Ho nemohla zakryť, to ho veľmi bolelo.

Bolelo ho, keď mu klince rozdrapili svaly, keď križ rezal jeho telo, keď všetky nervy boli napäté do prasknutia. Ale keď jeho matka nemohla vziať do rúk jeho ruky, nemohla pohladkať jeho zvičajúce sa údy, nemohla poutierať jeho krvavý pot, ako každá iná matka môže spraviť pre svoje umierajúce dieťa, to ho veľmi bolelo.

Keď ho octom a žľčou napájali, to ho bolelo. Keď mu jeho matka nemohla podať ani vody, to ho veľmi bolelo...

On sám chcel trpieť za hriechy ľudí, ale že aj jeho matka má trpieť, že toto musela prežiť, to ho veľmi bolelo... A predsa urobil to, lebo nás všetkých veľmi miloval...

A ona nehybne, bez výkriku, ticho trpela, lebo vedela, že na Golgote odohráva sa najväčšia udalosť dejín. Vedela, že teraz zomrel Boh, ktorý sa stal človekom, aby naveky mohol žiť človek v láske božej. A tejto veľkej láske chcela sa klaňať svojou nevýslovnou bolesťou!

Áno, na križ sa dá pribíť, otvorí svoje rany a svojou svätou rukou objíma ma. Pod križom otvorím svoju dušu, nech božská krv očistí, spáli moje hriechy. Chcel by som slzy roniť, ale nie je to možné, lebo Spasiteľ ma núti, aby som sa pozrel na neho a počul jeho slová: Hľa tak som Ťa miloval...“

Kľaknime pred križ a prosme nášho Spasiteľa, nech zide z križa a nech príde k nám, nech nás prítúli k svojmu srdcu. Nech nás uzdraví, osvieti, zohreje svojím pohľadom. Daj, aby sme v Tebe Spasiteľu verili, v Teba dúfali a Teba vrúcejšie milovali, s Tebou a v Tebe žili a umierali a v Tvojom náručí boli raz oslávení.

o. Ladislav Hučko

CHRÁM PÁNA

Istý staroveký filozof napísal: „Niektorí ľudia nechcú chrámy, lebo do chrámu sa nedá umiestniť velebnosť božia!“ Pre nás veriacich sú však chrámy potrebné. Písmo sv. nám pripomína, že chrám je domom modlitby, domom pravdy, obety a lásky.

Chrám je pre nás útočiskom, lebo hlas živého Boha prihovára sa a znie: „Podťe ku mne všetci, ktorí sa lopotíte a ste obťažení a ja vás občerstvím!“ (Mt 11, 28) Spasiteľ, ktorý nás takto vyzýva je našim najbezpečnejším útočiskom vo všetkých protivenstvách. Volajú nás Jeho ruky, rozpäté na dreve kríža. Volá nás Božia náruč chrámu otvorená pre každého.

Prichádzame tam pre posilu slova Božieho, pre duchovný pokrm, pre lásku Božiu. Z Pisma vieme, že aj do jeruzalemského chrámu prichádzali pútnici z Palestíny aj iných vzdialených končín. Bolo to najväčšou túžbou veriacich Izraela, aby oslávili aspoň raz sviatky v Jeruzaleme. Aj náš Spasiteľ ako 12 ročný prišiel do chrámu. I neskôr Ho tam stretávame. „Učil v ich synagogách a všetci ho oslavovali.“ (Lk 4, 15).

Nech je aj pre nás chrám tým, čím veriacemu naozaj má byť. Domom modlitby, domom Božím. Keď doň vstupujeme, odložme svoje sebeckvo, márnosť, hriechnosť, aby náš život bol úzko spätý s chrámom Božím. Žiť s chrámom Božím, znamená žiť s Bohom!

Text: P. M. MERVA
Snímka: O. P. Čech

LITURGICKÝ KALENDÁR

(Dokončenie zo str. 2)

dov namiesto Judáša Mateja, jedného z Kristových učeníkov.

Sv. Ján Krstiteľ odpovedá na otázku farizejov, že on nie je Mesiáš, ale za ním prichádza ten, ktorému nie je hodný rozviazať ani remienky na obuvi.

31. marca. **Veľkonočný utorok** (Sk. 2, 14-21; Lk. 24, 12-35)

Kristus sa zjavuje na ceste do Emaus dvom učeníkom.

Nebo a peklo medzi nami

Istý misionár v Ázii chcel svojim poslucháčom lepšie priblížiť a charakterizovať nebo a peklo. Keďže Ázia je oblasť, kde dennou potravou je ryža, ktorá sa má jesť pomocou dvoch paličiek, vybral si toto prirovnanie.

Predstavme si, že sme vošli do siene, kde okolo stola plného ryže sedia hladní ľudia. Nemôžu sa však nasýtiť. Prečo? Nuž rukami jesť nesmú a paličky, lepšie povedané palice, s ktorými jedine môžu jesť sú dlhé. Príliš dlhé na to, aby nimi dosiahli s potravou do úst. Preto sú veľmi nespokojní a nahnevani. Zo zlosti začínajú jeden druhého nenávidieť, že sa dostali do takej situácie. V sieni vládne beznádej a malomyselnosť. Vyzerá to tu podobne ako v pekle.

V druhej sieni, do ktorej sa dostaneme po opustení tej prvej, je to celkom ináč. Ľudia, ktorí sú v nej zhromaždení, sa nachádzajú v takej istej situácii, ale na rozdiel od prvých, je tu každý sýty. Pýtate sa ako je to možné? Nuž každý používa palice na to, aby nimi dával svojmu susedovi ryžu do úst. Nikto nikomu nezávidí, ale naopak, každý každému dopraje čo najviac. Preto sú spokojní a šťastní. Také sú aj duše v nebi.

Prirovnanie sa môže zdať niekomu veľmi zjednodušujúce a skresľujúce. Iste bude mať pravdu. Ale predsa nám len v niečom osvetlí rozdiel medzi dušami v nebi a pekle.

Do prvej siene sa dostali tí, ktorí vždy mysleli iba na seba, na svoje dobro, na svoj prospech. Nikdy sa nestarali o to, či má ich brat čo jesť, aké má ťažkosti, ako mu môžu pomôcť. Preto ani nemohli nájsť východisko zo situácie, v ktorej sa ocitli a museli hladovať, trpieť.

V druhej sieni boli zhromaždení tí, ktorým nikdy nebolo ťažko pomôcť bližnému. Z toho dôvodu nebolo pre nich problémom vynásť sa v nepredvidanej situácii.

Podobne je to, hoci si to mnohokrát ani neuvedomujeme, aj v našom pozemskom živote. Sami si veľaráz robíme v živote „peklo“ len preto, lebo myslíme na vlastné Ja.

A také jednoduché, ale zároveň ťažké je všetko napraviť. Ťažké pre toho, kto sa neopiera o Krista, jednoduché pre toho, kto Ho nasleduje.

Stačí dobrý úmysel pomôcť bližnému, stačí trochu lásky k tomu najmenšiemu, aby sme zapreli sami seba a nasledovali Toho, ktorý je Cesta, Pravda a Život.

Ladislav SLOVINSKÝ

MATKA BOLESTI

V pôstnej dobe zamýšľame sa nad utrpením Spasiteľa, ktorý pre našu spásu a vykúpenie vzal na seba ťarchu utrpenia. Zo slov sv. evanjelia dobre poznáme tú trnistú cestu na Kalváriu, ktorou kráčal Ježiš Kristus, Syn Boží...

V tom hlúčku verných nasledovníkov, ctiteľov i zvedavcov, kráčala na Golgotu aj matka Spasiteľa, Panna Mária. Ubôlená, utrpená! Jej slachetné materinské srdce v plnej miere precíťovalo bolesti a utrpenia milovaného Syna. Jedine Ona najlepšie vedela, kto je jej Syn! Veď anjelským zvestovaním jej prvej z ľudí bol daný na vedomie príchod Syna Božieho, prisľúbeného Mesiáša na tento svet. Pri Jeho pôsobení a slávnom účinkovaní, jej myseľ nezaťažovali výhrady a pochybnosti. Teda ona najlepšie vedela, že medzi odsúdenými lotrami je nevinný obetný Baránok, poslušný vôli Otcovej až na smrť... I Materinské srdce zvieralo sa bolesťou pri každom pohľade na umučenie Syna. Avšak, ako poslušne a oddane prijala blahozvesť o svojom počatí, ako blahosklonne sledovala jeho úspešné účinkovanie, tak pokorne a odovzdané prijala z rúk Božích i ona svoj diel utrpenia. Stála tam pod Krížom, aby sa stala svedkom vykúpenia ľudstva! Ona, milujúca Matka, stala sa spolupriateľkou a priamou účastníčkou na veľdielne milosrdenstva Božieho, voči hriechnemu udstvu! Ona, Nepoškvrnená, žena bez hriechu a viny, priniesla spolu so svojím Synom tú zmierujúcu žertvu nášho spasenia.

Preto, keď vzdávame poctu Ježišovmu utrpeniu, nezabúdame ani na Matku bolesti a utrpenia! Skrze ňu predkladáme svoje žiale a útrapy, naše slzy ľútoty za hriechy, aby náš duchovný život našiel odozvu v milosrdenstve Božom! Tých ťažkostí, toho utrpenia je v živote vždy dosť! Máme čo predkladať na slávu Božiu, pre naše spasenie! Aby náš prínos bol prijateľný pred trónom Božím, prosíme pokorne Matku utrpenia a bolesti, aby spojila naše slzy a súženie i naše pokorné prosby so svojimi, aj za nás!

Tibor FEDORENKO

CHIRURG O MODLITBE

ROZHOVOR S PROF. DR. BARNARDOM

Zachránili ste život mnohým ľuďom. Je smrť podľa Vášho názoru niečo hrozné?

— Pre lekára úmrtie je vždy hrozné sklamanie, pretože on práve úmrtiu chce predísť. Keď strácam nejakého nemocného, strácam trochu dôvery sám v seba. Ale pre mňa osobne smrť je niečo iné. Nemyslím, že smrť znamená koniec. Myslím, že život je ako energia: je nezničiteľný, mení len svoju formu.

Ste teda veriacim?

— Áno!

Modlíte sa k Bohu?

— Áno!

Modlíte sa počas operácie?

— Nie počas operácie, ale vždycky pred ňou. Necítim sa dobre pripraveným, ak sa nepomodím. Cítil by som sa, ako keby som si nebol umyl ruky.

Pretože smrť vo Vašich očiach nepredstavuje katastrofu pre tých, ktorých postihuje a pretože ostatne podľa Vašich vyhlásení, transplantácia srdca nezaistuje definitívne uzdravenie, človek si môže

pravom myslieť, že pre nemocného to nestojí za námahu, aby po ťažkej operácii znášal ešte bolesť a nevoľnosti všetkého druhu.

— Pozoroval som, že všetci moji pacienti pocítili enormnú úľavu, keď príznaky srdcovej choroby náhle pominuli, to hrozné zadychčanie, ten pocit dusenia. Bezpochyby, boli trochu sklamaní, že sa necítia celkom vyliečení. Ale nemyslím, že by niekto z mojich pacientov (dva zomreli, traja ešte žijú) nepovažovali tento zákrok za dobrodenie.

Myslíte, že ľudia za sto rokov budú žiť dlhšie ako dnes?

— Ó, áno! Som si tým istý.

Želali by ste si sám žiť dlhšie, ako, zdá sa, nie je dosiaľ dané ľuďom?

— Záleží na tom, či to je pre užitočný život, alebo nie... Ale nech smrť príde, pokiaľ sa to týka mňa osobne, nepovažujem to vôbec za zlé. Neverím, že smrť znamená koniec.

(Podľa K. Dig. — N. D. des Temps nouveaux Ivan MARIANOV)

DVOJAKÝ ŽIVOT

Pani Blaibergová manželka nebohého zubného lekára v interview s novinármi prezradila, že jej nebohý manžel s transplantovaným srdcom viedol vlastne „dvojaký život“. Takto opisuje milánsky mesačník „Bellezza“, že dr. Blaiberg vystupoval pred verejnosťou ako človek, ktorý sa teší dobrému zdraviu, ale skutočnosť bola takáto: z 594 dní „nového života“ strávil 248 dní v nemocnici v prísnej izolácii pod vedením prof. dr. Barnarda, groote-schurska nemocnica bola prispôbena pre tohto človeka s novým srdcom, neustále prehliadky, pozorovania, jeho život bol vlastne samý výpočet a mixáž liekov a preparátov. Jeho srdce bolo neustále v pozorovaní, team lekárov bol k dispozícii. Cudzie srdce tĺklo, ale ako bolo späté s jeho duševným životom, jeho manželka neprezradila! Možno, že ani jej Blaiberg neprezradil! 95 dní, čo bol doma, musel mať absolútny klud, kto vie, či vtedy, keď ho fotograf zvečnil s pohárom piva, alebo, keď bral dennodenne 32 až 100 rôznych piluliek bolo pre Blaiberga šťastným dňom? Určitou obdobou takého „dvojakého“ života, je i život duchovný.

Ale ináč je to s ľuďmi veriacimi, ktorí síce tiež žijú „dvojaký život“, ten jeden, ktorý z milosti a z dobroty Božej prežívame tu v akejsi „izolácii“ bez videnia z tváre do tváre Boha, ale sú to „dni“ plodné, s ktorými si môžeme vydobýť samého Boha, nebo. Pravda je, že konečná fáza potrebuje akúsi „životosprávu“, potrebuje akúsi „režim“, a to je život kresťana podľa „desatora“ k tomu Eucharistický chlieb, s ktorým potom nie viac v izolácii, nie viac, v zrkadle, ale v duchovnej plnosti budeme žiť život v Kristovi. S Ním, podľa Neho a pre Neho!

o. Ján KRLIČKA

Hora Kalvária sa nazýva tiež Golgota. Keď tam sprievod došiel, vojaci strhli z Krista šaty a železnými klincami pribili ho za ruky a nohy na kríž. Nad hlavu mu prítikli tabuľku s nápisom: „Ježiš Nazaretský, kráľ židovský.“ Potom vyzdvihli kríž s jeho telom a jeho dolnú časť upevnili v zemi. To sa stalo o dvanástej hodine na Veľký piatok. S Kristom ukrižovali aj dvoch lotrov, jedného po ľavici, druhého po pravici. Pri kríži držali stráž vojaci, ktorí sa delili o jeho šaty. Jeho odev rozdelili na štyri časti a o nezohitú sukňu losovali. Z Pánových priateľov boli pod krížom iba jeho matka P. Mária, sv. Ján a niekoľko žien.

(Z knihy L. Pokorného: První čtení, vydané na sklonku minulého roku v Prahe, str. 176).

Milostiplné tohoročné veľkonočné sviatky svojim váženým čitateľom, spolupracovníkom a priaznivcom úprimne želá:

REDAKCIA

Naše prosby na tento mesiac

Pane, daj, aby zavládol medzi nami duch jednoty, obetavosti a služby.

Pane, daj nám sily a milosti, aby sme činili dobre svojim bližným do kiaľ máme čas a sme spolu s nimi.

Pane, nech sa naše srdcia naplnia dôverou v tvoju dobrotu a milosrdenstvo.

Pane, prosíme Ťa, očisť nás od hriechu a každej nepravosti.

Pane, naplň nás duchom pokory a bážne božej.

Pane, zjav nám svoje pravdy a zmŕtvychvstanie, aby naše srdcia zahoreli ako týmto dvom učeníkom na ceste do Emaus.

OCEĽOVÉ ZVONY

Na dotazy mnohých českých farností oznámila Apoštolská administratúra v Prahe v jednom zo svojich posledných obežníkov odborné vyjadrenie kampanologa prof. Jaroslava Dobrodinského.

Zásadne nie je možné mať námietky proti ocelovým zvonom z hľadiska materiálu tam, kde pomery neposkytujú nádej na získanie zvonov bronzových. Oceľ nie je materiál, ktorý by nemohol dobre plniť poslanie zvonov s výnimkou životnosti proti zvonovine. Skúsenosti s týmito zvonmi z posledných rokov v cudzine sú z hľadiska kampanologických zásad veľmi priaznivé aj keď zvonovina zostáva najideálnejšou. Aj v našich zemiach sa vyskytujú ocelové zvony už od 2. pol. minulého storočia, ktoré primerane dôstojným spôsobom plnia svoje poslanie.

V poslednej dobe sa ponúkajú na veže výrobky, ktoré nemajú s ocelovými zvonmi vyššie uvedenými nič spoločného. Prof. Dobrodinský vyskúšal 8 takýchto odliatkov a konštatoval, že ani v jednom prípade nebolo možné

(Pokračovanie na str. 8)

CIRKEV VO SVETE

SV. OTEC PAVOL VI. si vymenil s grécko-pravoslávnyim patriarchom alexandrijským Nikoloosom VI. vzájomné pozdravy pri príležitosti patriarchových menín. Patriarcha je známy svojim úsilím zintenzívniť vzťahy svojej cirkvi s Rímom i protestantskými cirkvami.

MIER JE MOŽNÝ — to bude téma medzinárodného kongresu Pax Christi, ktorý usporiadajú v októbri t. r. v Londýne.

SVETOVÝ KONGRES teológov bude v septembri t. r. v Bruseli pri príležitosti 5. výročia vzniku časopisu „Concilium“. Kongres má zahájiť kard. Suenens.

CIRKEV JE NA PÚTI, nádejiplne hľadí dopredu a nechce byť podobná Látovej žene — vyhlásil nedávno významný súčasný teológ prof. dr. B. Häring. Vo februári t. r. navštívil tento vynikajúci moralista aj hlavné mesto našej vlasti.

BUDÚCNOSŤ KREŠŤ. CIRKVI — je názov ekumenického stretnutia, ktoré sa má uskutočniť počiatkom marca t. r. v New Yorku. Budú mu predsedáť kard. Suenens a anglikánsky arcibiskup Ramsey.

HLAVOU PRAVOSLAVNYCH PER stal sa doterajší vratislavský biskup Vasil Doroskiewicz, ktorý je známy svojim dobrým ekumenickým vzťahom s katolíckym arcibiskupom vratislavským dr. Kominkom.

BRAZILSKÉHO ARCIBISKUPA Helderu Camaru navrhlo hnutie Pax Christi za kandidáta Nobelovej ceny mieru na tento rok.

V ŠPANIELSKÉJ ASTÚRII na dôkaz solidarity so štrajkujúcimi robotníkmi uzavreli mnohí kňazi v nedeľu 25. januára t. r. svoje kostoly.

SVETOVÁ RADA CIRKVI zaslala členským cirkvám z Canterbury obsiahly list, v ktorom okrem iného zdôrazňuje: „Trváme pevne na svojej povinnosti usilovať o plnú jednotu v jednej, svätej a apoštolskej cirkvi. Pracujeme i naďalej spoločne na tom, aby sme prekonalí všetko, čo nám znemožňuje navzájom sa plne uznať a čo nás delí pri stole Pánovom.“

OSSERVATORE ROMANO v nekrologu za nedávno zomrelým filozofom prof. B. Russelom, veľmi pozitívne zhodnotila osobnosť tohto významného bojovníka za svetový mier a ľudské práva.

KARD. J. WILLEBRANDS prijal pozvanie k účasti na plenárnom zasadnutí Zväzu evanjelických cirkví, ktoré sa uskutoční v júli t. r. v Porto Alegre.

BISKUPI V INDIÍ zriadili zvláštnu komisiu pre otázky robotníkov. Účelom tejto komisie bude pôsobiť na stále zabezpečovanie väčšej sociálnej spravodlivosti.

BL. NIKOLA TAVELIĆ, františkán chorvátskeho pôvodu, umučení r. 1391 v Jeruzaleme, bude v júni t. r. prehlásený za svätého.

ČESTNÝ DOKTORÁT TEOLÓGIE udelila lovaňská bohoslovecká fakulta brazílskemu arcibiskupovi Camarovi a McGrathovi, arcibiskupovi v Paname.

KARDINAL SUENENS bol menovaný Sv. Otcom Pavlom VI. za predsedu stáleho výboru medzinárodných mariánskych a mariologických kongresov.

CMB fakulta oznamuje

tým, ktorí cítia v sebe povolanie a chcú sa stať kat. kňazmi, oznamujeme, že prijímanie poslucháčov na Rim. kat. cyrilometodskú bohosloveckú fakultu v Bratislave pre školský rok 1970/71 bude za týchto podmienok:

1. O prijatie sa môžu uchádzať maturanti stredných všeobecnovzdelávacích škôl, predovšetkým humanitného smeru.

2. Žiadosti o prijatie treba podať do konca marca 1970 príslušnému miestnemu farskému úradu.

3. K žiadosti treba priložiť: osvedčenie o št. občianstve, maturitné vysvedčenie, príp. posledné polročné vysvedčenie, rodný list, sobášny list rodičov, podrobný životopis, lekárske vysvedčenie, potvrdenie o birmovaní, odporúčanie miestneho farára.

4. Uchádzači s riadne doloženými dokladmi ku žiadosti dostanú pozvanie na prijímaciu skúšku. Skúšať sa bude z náboženstva.

5. Prijati uchádzači dostanú ubytovanie v kňazskom seminári.

6. Miestny farský úrad odošle žiadosti do 10. apríla 1970 príslušnému ordinariátu.

7. Po preskúmaní ordinariát pošlú žiadosti so svojim vyjadrením tunajšej fakulte najneskôr do 30. apríla 1970.

Z NÁŠHO ŽIVOTA

„PASCHA KRASNAJA... HOSPODŇA... VSE-CESTNAJA...“ K radostným prejavom veľkonočnej oslavy patrí tradičné svätenie veľkonočných jedál — paschy. Je výrazom našej vďačnosti Bohu za dosiahnuté dary, ale i prosbou, aby zo svojej nezmernej štedrosti nám i ďalej požehnával a dával ako milujúci Otec milujúcim deťkam.

Pochvalne o našom kalendári

pišu v pravidelnej svojej rubrike Zvesti zo SSV, Katolíckej noviny č. 7/1970 na str. 6. Čítame tam pozbudivé slová úprimného hodnotenia: „Má pestrý obsah. Striedajú sa v ňom náboženské články s časovými úvahami, poučné čítania, praktické rady i články na pobavenie. Už úvodné slová svedčia, že grécko-katolíci veriaci si uvedomujú svoje úlohy, ktoré od nich čaká Boh, Cirkev, ale aj socialistická vlasť. Preto i napísali na úvod kalendára, že svoje dobrožičenia nevyslovujú iba v úzkom kruhu čitateľov, ale „s úprimnosťou srdca ich venujú všetkým našim spoluobčanom, aby jubilejný 25. rok oslobodenia vlasti niesol sa v znamení Božieho požehnania na tvorivú prácu a mierové úsilie nás všetkých.“

Po obvyklej kalendárovej časti na rok 1970 nasleduje pestrá paleta jednotlivých príspevkov, ktoré sú poznačené duchom a myšlienkami Druhého vatikánskeho koncilu, ktoré sa ozrejmuju z článku „Obroda v Kristovi“, z článkov o ekumenizme i ďalších. Rok 1969/70 je pre gréckokatolíkov rok mariánsky. To vidno i z mariánskej tematiky, ktorá nachádza na stránkach kalendára dostatok miesta.

Klendár dal miesto aj zaujímavej štúdiu o teológii všedného dňa z pera Karola Rahnera, známeho profesora dogmatiky, úvaha o dr. Albertovi Schweitzerovi, Chardinovej štúdiu „Cez vesmír k spoločenstvu s Bohom“, milým spomienkam na život sv. Terézky Ježiškovej, ako aj pozoruhodným výrokom veľkých mysliteľov minulosti aj súčasnosti.“

Veľkonočné ráno

Nášho Spasiteľa pochovali hneď na Veľký piatok do hrobu vytesaného v skale, privälili naň kameň a zapečatili. V sobotu bol pokoj. Maria Magdaléna, Mária, matka Jakubova a Salome nakúpili voňavú masť s ktorou natreli Pánovo telo.

V nedeľu včasne ráno, keď vyšlo slnko, prišli k hrobu. Pýtali sa jedna druhej: Kto nám odvalí kameň? Keď však prišli k hrobu, kameň bol odvalený. Vstúpili doň a našli tam mladého muža v bielom rúchu. Zľakli sa ale on im povedal: „Nebojte sa! Viem že hľadáte Ježiša Nazaretského, ktorého ukrižovali. Niet ho tu. Vstal z mŕtvych ako predpovedal. Poďte a pozrite miesto kde ho položili. Povedzte to aj jeho učeníkom, najmä Petrovi, že ide pred vami do Galileje, kde ho uvidíte!“

Ženy vyšli von a utekali od hrobu, pretože sa naľakali. Keď to rozprávali apoštolom, Peter a Ján sa rýchlo ponáhľali k hrobu. Našli tam plachtu do ktorej bol ich Majster zabalený... (Podľa Danielovho katechizmu).

Malý svätec — Mariánskym ctiteľom

Už od augusta zúrila v Turíne cholera. Noviny deň čo deň prinášali správy o nových a nových prípadoch. Aj počet zomrelých na túto chorobu stále rástol. Na miestach najviac postihnutých úrady zriadili dočasné nemocnice. Kto však ta dopraví nemocných, kto ich ošetrí. Don Bosko, vidiac strašný stav úbohých chorých, vyzval svojich chlapcov, aby sa prihlásili dobrovoľne tí, ktorí sú ochotní ošetrovať a dopravovať do nemocníc chorých na cholery. Prihlásilo sa mu ich štrnásť. Dal im na krk agnuštek Panny Márie a pripojil pár pokynov. Uistil ich, že ak zachovajú to, čo im povedal, Panna Mária ich zachráni od tejto strašnej nákazlivej choroby. Cholera prestala v novembri. Z Don Boskových chlapcov ani len jeden nedostal cholery, hoci sa deň čo deň stýkali s chorými.

Blížil sa 8. december 1854. V tento deň mal svätý Otec Pius X. slávnostne vyhlásiť Nepoškvrnené Počatie P. Márie za článok viery. V tento deň bolo 13 rokov, čo Don Bosko začal svoje dielo. V tento deň sa chcel Don Bosko spolu so svojimi chlapcami mimoriadne poďakovať P. Márii za jej zázračnú ochranu počas cholery.

Už v novembri oznámil Don Bosko chlapcom, že na sviatok Nepoškvrnenej sa budú pripravovať deväťdňovou pobožnosťou. Každý deň si vypočujú pár povzbudivých slov o P. Márii, urobia nejaký dobrý skutok alebo sa budú cvičiť v nejakej cnosti.

Večer pred začiatkom novény počul Don Bosko, ako niekto zaklopal na jeho dvere. „Voľno“, zavolať. Do izby vstúpil Sávio:

- Dobrý večer, Don Bosko. Prepáčte, že vás vrušujem.
- Len napred, milý Dominik, povedz mi, čo si praješ.
- Don Bosko, ja viem, že P. Mária udeľuje veľké milosti tým, ktorí si dobre odbavujú deväťdňové pobožnosti na jej počesť.
- A ty čo chceš urobiť?
- Ja by som chcel pre ňu veľa vecí urobiť.
- A akých?
- Ponaajprv si chcem urobiť generálnu spoveď z celého života. Ďalej chcem splniť všetky „kvietky“, ktoré nám budete dávať každý večer.
- A iné?
- Chcem sa tak zachovať, aby som mohol každý deň pristúpiť ku svätému prijímaniu.
- To je všetko?
- Nie. Chcem na život a na smrť bojovať proti hriechu. Chcem prosiť Pannu Máriu a Pána Boha, aby ma nechali radšej zomrieť, než aby som mal upadnúť do hriechu.

Sávio dal potom Don Boskovi lístok, na ktorom boli napísané všetky spomínané predsavzatia. Svätý Don Bosko po jeho smrti potvrdil, že ich všetky zachoval, lebo mu bola P. Mária na pomoci.

8. decembra večer na radu Don Boskovu šiel do kostola a pred mariánskym oltárom obnovil svoje predsavzatia, ktoré si bol urobil pri prvom svätom prijímaní a celkom sa zasvätil P. Márii. Z vrúcného srdca viac ráz opakoval:

— Mária, tebe dávam svoje srdce. Daj, aby bolo vždy tvoje. Ježiš a Mária, vy buďte vždy mojimi priateľmi. Prosím vás, urobte, aby som radšej zomrel, než aby sa mi prihodilo nešťastie spáchať hoci len jediný hriech!

Od toho dňa sa život Dominikov stal takým vzorným a cnostným, že Don Bosko si začal jeho cnostné skutky zapisovať.

Závistlivý a žičlivý

Poznal som dvoch výborných študentov. Vždy boli medzi prvými a vzorne sa správali, okrem — že sa nezhovárali medzi sebou. Jeden z nich bol závistlivý. Bol skoro chorý od toho, že priateľovi sa tak dobre vodi ako jemu. Keď prišli do života, závistlivý ani vtedy nemal pokoja. Ak zbadal, že druhý chce niečo dosiahnuť, všetko urobil, aby mu to pokazil.

Neraz som si pomyslel: Hodno si tak strpčovať život? Či je to rozumné, závidieť druhému, keď má šťastie? Nie je to znak nízkeho zmýšľania a nízkej duše, ktorá je — žiaľ — medzi nami tak silne rozšírená a zakorenená?

Čo máš z toho, že inému závidíš? Nič, ba hej, ty máš z toho škodu. Jemu sa preto nič nestane. Od neho sa Boh neodvráti preto, že sa ti nepáči, že je bohatší, múdrejší alebo šťastlivejší.

Závisť je naozaj nie veľmi zlá. Spočiatku iba trochu nepokoja narobí. Ale keď začne v srdci rásť a mohutnieť, priberie k sebe iné ne-dobré vlastnosti, ako je zlomyseľnosť, pomstivnosť, falošnosť a koniec môže byť smutný. Nastane nepriateľstvo, ktoré sa prenáša. Koľké rodiny sú u nás, čo jedine pre závisť niektorého člena sú rozvadené a znepriatelené! Koľko ľudí sa dopúšťa denne ohovárania, očerňovania svojho blížneho jedine zo závidia! Otравujú sebe i druhým život svojou nenásytnosťou a nežičlivosťou.

A toto je smutné a nepekné. Zábúdajú, že im Pán Boh tak štedro dal všetkého, čo potrebujú. Miesto toho, aby boli povďační, chceli by ho na svoju stránku pritiahnúť, aby iným nedával, nepomáhal, len im. Je to ohromná nevďačnosť a — zvlávanie hnevu Božieho na seba.

Ako celkom ináč sa má žičlivý! Je spokojný s tým, čo má. Nepozerať na iných, že majú viac ako on, že sa im lepšie vodi ako jemu. Vie, že všetko prichodí zhora. Uspokojí sa, keď jemu horšie ide ako susedovi. Netrápi ho to, len si častejšie vzdychne, aby Otec nebeský ho neopustil.

Takému sú neznáme všelijaké hriechy a zlomyseľnosti. akých sa závistlivý dopúšťa voči blížnym. Svedomie si zachová čisté, meno v statočnosti.

Aký si ty v tejto veci? Či ta už nechytíla závisť? Videl si u kamaráta niečo, už ta to trápi. Podarilo sa mu jedno — druhé, už si mrzutý na neho a aby si ho utopil — ako sa hovorí — v lyžici vody. Žičíš mu v duchu, aby sa ďakde prepadol, aby si ho nemal na očiach.

Čo bude neskoršie, keď už teraz si nevieš rady s touto nepeknou vlastnosťou? Budeš sa usilovať škodiť tomu istému a vlastne sebe budeš škodiť najviac. Jemu by si rád pripravil záhubu, ale sám sa do nej dostaneš.

Je to rozumné, je to ľudské, je to kresťanské?

Premáhaj v sebe závisťnosť čím

(Pokračovanie na str. 8.)

Závistlivý a žičlivý

(Dokončenie zo str. 7.)

skôr, aby nebolo neskoro a ona nepremohla teba!

(Z knihy: *Dvojakí chlapci*, vydané v Bardejove r. 1946. Jej autor o. Viktor Šichta sa v min. mesiaci dožil 75. roku svojho pežehnaného života.

OCELOVÉ ZVONY

(Dokončenie zo str. 5)

ponúť meradiel, ktoré obsahujú naše Smernice pre kalaudáciu zvonov z r. 1956. Okrem toho náklady činili azda viac než polovicu ceny, za ktorú nám dováža kvalitné zvony zo zvonoviny kompletne technicky zariadený podnik zahraničného obchodu Metalimex.

„Katolícka Cirkev si vysoko váži východné cirkvi so všetkými ich ustanovizňami i liturgickými zvláštnosťami. Rovnako si váži ich tradíciu a osobitný typ kresťanského životného štýlu. V týchto hodnotách sa cez ne dostáva najstaršia tradícia apoštolských čias cez cirkevných otcov až do našich dní. Táto tradícia je integrujúcou súčasťou Božieho zjavenia a tvorí neodcudziteľné dedičstvo všeobecnej Cirkvi. Koncil želá si, aby východné cirkvi sa znovu stali prekvitajúcimi spoločenstvami ľudu Božieho a splnili tak im zverené poslanie.“

(Z koncil. dekrétu o východných cirkvách)

„História, tradície a početné ustanovizne východných cirkvi sú výrazným svedectvom veľkých zásluh týchto cirkvi o všeobecnú Cirkev. Koncil sa preto neuspokojuje iba so vzdaním povinnej úcty a náležitej chvály tomuto cirkevnému a duchovnému spoločenstvu a jeho dedičstvu, ale slávnostne vyhlasuje: Cirkvi na Východe rovnako ako na západe majú plné právo a povinnosť riadiť sa vlastnými pravidlami a vyhovujúcimi zvyklosťami, ktoré sa osvedčili po stáročia a sú primerané veriacim v starostlivosti o spásu ich duší.“

(Z koncil. dekrétu o východných cirkvách)

KNIHY

ANTICKÝ RIM — soriévodca po starobylých pamiatkach Večného mesta. Kniha je zároveň skvelou učebnicou starorímskych reálií. Vyd. nakladateľstvo Tatran v Bratislave. Cena 115 Kčs.
QUO VADIS. Ieden z najsilnejších románov klasika poľskej literatúry H. Sienkiewicza vyšiel v nakl. Vyšehrad v preklade E. Sojku. Je to už v celkovom poradí 16. vydanie českého prekladu obsiahlej a pútavej románovej skladby o počiatkoch rozvíjajúceho sa kresťanstva v rímskej ríši. Cena 35 Kčs.
O OSOBÁCH — Komentár k druhej knihe Kodexu kanonického práva. Autorom tejto veľmi potrebnej cirkevno-právnej príručky je profesor kanonického práva na pražskej CMB fakulte dr. Jaroslav Michal, známy čitateľom nášho časopisu novoročnou úvahou Knihu prof. dr. Michala vydala pre študiálne účely CMB fakulty v Prahe-Litoměřiciach Historicko-právna katedra tejto fakulty v pražskom ústrednom cirkevnom nakladateľstve. Táto štúdia prof. Michala by nemala chýbať v knižnici žiadneho kňaza. Str. 172. Cena 60 Kčs.

V TOMTO ROKU UPLYNIE:

- 900 rokov
 - od vybudovania povestného hradu Wartburgu pri Eisenachu
 - od dokončenia skoro 100 rokov trvajúcej stavby dodnes obdivovaného chrámu sv. Marka v Benátkach
- 800 rokov
 - od veľkej úpravy vedenia procesov blahorečenia (vyhlásenie za svätého alebo blahoslaveného), ktoré previedol sv. Otec Alexander III.
 - od položenia základného kameňa slávnej francúzskej katedrály v Rouen
- 700 rokov
 - od vystúpenia „anjelského doktora“ sv. Tomáša Akvinského, veľkého teológa-filozofa Cirkvi
 - od smrti uhorského kráľa Belu IV., ktorého vláda zasahovala i na územie nášho kraja
- 600 rokov
 - od vstupu študentov zo Slovenska na pražskú univerzitu
 - od dokončenia výzdoby svätováclavskej kaplnky u sv. Víta na pražskom Hrade, kde sú uložené pozostatky sv. Václava
- 500 rokov
 - od ovládnutia novgorodského kniežatstva veľkokniežatom Ivanom III.
 - od zriadenia umeleckých snečných hodín, ktoré vo Florencii vytvoril slávny Toscanelli na tamjšom mariánskom chráme
- 400 rokov
 - od vystúpenia Johna Knoxa, škótskeho reformátora
 - od pokusu Inkov v Južnej Amerike znovu obnoviť pod vedením Tupak Amaru svoju samostatnosť
- 300 rokov
 - od smrti učiteľa národov a biskupa Jednoty bratskej J. A. Komenského
 - od povstania, ktoré v našich krajinách proti Habsburgom viedol Fr. Rákóczy I.
- 200 rokov
 - od objavenia bielych kvínok anglickým vedcom Hewsonom
 - od prístátia slávneho cestovateľa J. Cooka na východných brehoch Austrálie
- 100 rokov
 - od ukončenia 1. vatikánskeho koncilu pápežom Píom IX.
 - od dokončenia známej opery Aida skladateľom G. Verdini
 - od napísania knihy Deti kapitána Granta od J. Vernea
 - od vyhlásenia Mendelejevovej sústavy chemických prvkov.

„Pod križom stojím... okúzlený nekonečnou láskou božou... v očiach mám slzy, sklonil by som hlavu, ale križ ma priťahuje, núti, aby som naň pozrel... Ach, kto by bol uveril, aby si taký osud znášal... A teraz višiš tu ako zamrznutá modlitba, ako ska-

menelé volajúce slovo...

Ak niekedy, tak predovšetkým teraz čujte jeho slovo! Úpenlivo z križa prosí, aby ste si opatrovali a veľmi vážili svoju dušu!“

(Biskup O. PROHÁSZKA)

Kultúrne 'rozhľady'

SPIS ERAZMA ROTTERDAMSKÉHO, vynikajúceho učenca-teológa stredoveku uvádza vo svojom edičnom pláne na tento rok náklad. Odeon. Vyjde pod názvom: *Svedomie proti násilliu*.

BÁSNIK LESA — je názov bibliofilskej publikácie, ktorú vydal Závodný klub v Uhorskom Hradišti k počte nedávno zomrelého vynikajúceho moravského grafika kňaza o. Arnošta Hrabala.

NOVÝM PREDSEDOM medzinárodného združenia pre duchovnú hudbu stal sa profesor parížskej Sorbonny dr. Chailley.

SPISOVATEĽ J. DOBRACZYNSKI, kat. autor aj u nás dobre známy, bol pri príležitosti 40. výročia svojej literárnej činnosti vyznamenaný vysokým štátnym vyznamenaním PER.

LIDICKÝ FARÁR-MUCENÍK o. Jozef Štemberka, ktorého nacisti zastrelili spolu s ostatnými spoluobčanmi pri likvidácii Lidíc, je ústrednou postavou nového románu spisovateľa Kr. Křelínu: *Každý své břimě...*

Uzávierka nášho kalendára na rok 1971 pomaly končí. Príspevky posielajte na adresu redakcie Slova.

SLOVO — časopis gréckokatolíkov. Vychádza dva razy mesačne. Redakcia a administrácia Košice, Moysesova 50. Vydáva Spolok sv. Vojtecha v Trnave v CN. Rediguje dr. Emil Korba s red. radou. Zodp. red. prof. L. Hučko. Uzavierka čísla je vždy 10. a 25. v mesiaci pre nasledujúce číslo. Neobjednané rukopisy nevraciam. Tlačia Dukelské tlačiarne, n. p., Prešov. Pov. SÚTI č. 245/69-sekr. z 20. VI. 1969. Rozširuje Poštová novinová služba. Objednávky do zahraničia prijíma Ústredná expedícia tlače, Bratislava, Gottwaldovo nám. 48.